

Straż Polska

Dziennik polityczny i społeczny.

Redakcja i administracja ul. Przejazd № 8, skrzynka pocztowa 132. Telefon № 32.

CENY PRENUMERACY:

W Łodzi z odnośnieniem do domu miesięcznie mk. 5.50
Z przesyłką pocztową „ 6.40

Cena pojedynczego numeru 25 fenigów.

Administracja otwarta od godz. 7 rano do 7 wieczór, w niedziele i święta od 7 do 10 rano. Redakcja czynna od godz. 5 do 10 wiecz. codziennie. Redaktor przyjmuje od 6 do 7.

OGŁOSZENIA. Nadesłane przed tekstem mk. 3.— i w tekście nad telegramami—mk. 4.—. Reklamy po tekście (4 szp.) — mk. 2.25 Nekrologia (4 szp.) mk. 1.50. Zwyczajne ogłoszenia (6 szp.) — 1.—. Drobne ogłoszenia 15 fen. za wyraz. Każde ogłoszenie najmniej mk. 1.50. Ogłoszenia zamiejscowe 10 proc. drożej.

Teatr Polski

Cegielniana 63,
poddyrekcja: Fr. Rychtowskiego.

W sobotę 30 sierpnia, po południu o godz. 4 po cenach najniższych
„Szlakiem Legionów“ Sztuka w 4 akt. L. Morstina.

W sobotę 30 sierpnia o godz. 8-ej wiecz. Jedyny występ *Mary Mrozłińskiej*

Król
Komedjo-satyr 4 aktach Caillaveta i Fleisera

WOJSKA POLSKIE ZDOBYŁY BOBRUJSK.

Telegramy.

Biskupi niemieccy w obronie Wilhelma.

Wiedeń, 28 sierpnia. — Nieporob-wioną charakteru sesacji jest wiadomość, jaka nadeszła z Fildy, że odbywają się tamże synod biskupów katol. w Niemczech uchwalił zwrócić się do Papieża z prośbą, aby także poczynał u rządów koalic. kreki krześciw żądaniu postawicela Wilhelma II przed sądem koalicyjnym.

Murzyni domagają się prawa samostanowienia.

„New York Times“ donoszą: Wśród północno-amerykańskich murzynów wybuchł ruch podniecony i prowadzony przez bolszewików, którego celem jest osiągnięcie prawa samostanowienia dla wszystkich murzynów całego świata. Ruch ten ma charakter bol zewiki i amerykański.

Wpływ bolszewizmu ujawnił się najwyraźniej w pewnym artykule wydrutowanym w dzienniku, który wydają murzyni, gdzie spotykamy następujący utwór:

„Trocki i Lenin emancypują białych. I nam porzuba również takiego Trockiego i Lenina, abśmy i my murzyni mogli wyemancypować się narodzić.“

Z doniesienia tego widać, że Ameryka stoi wobec nowych, naciętych walk rasowych.

Nowa afera we Lwowie.

„Gazeta Czerwona“ donosi: Nowe bigne wytrysnęło na bruku lwowskim. Tym razem chodzi o skradzionych i puszczonych na pasek 10 wagonów ubrani i but w wojskowych. Jest to stanowczo najwięksi sfera, jaką Lwów dotychczas pochwilił się może.

Ze względu na toczące się śledztwo nie można odsłonić bliższych szczegółów tej sprawy.

Stosunki handlowe z Belgją.

Warszawa, 28 sierpnia. W ministerjum przemysłu i handlu odbyła się konferencja z udziałem star handlowych i przemysłowych w sprawie projektu powołania Izby handlowej do spraw belgijskich. Belgja jest zainteresowana w imporcie z Polski przede wszystkim produktów naftowych i drzewa, następnie jaja, nasion i t. d. Polska te artykuły posiada na eksport i w dodatku jest w stanie ofiarować je po cenach najzupełniej kalkulujących się w Belgji. Pod tym względem Polska zastąpi na rynku belgijskim Niemcy i Rosję. Belgja swojej strony interesuje się bardzo ruchem przemysłowym w Polsce i gotowa jest udzielić Polsce swych kapitałów, które ma w obecnej chwili w znacznym stopniu wolne. Dalsze konferencje odbędą się utebawem w celu zrealizowania Izby handlowej polsko-belgijskiej.

Belgja ratyfikuje traktat pokojowy.

Nauen, 29 sierpnia, (PAT). Radjo pozna. Senat belgijski wypowiedział się za ratyfikacją traktatu pokojowego z Niemcami.

Powstanie Górnosląskie.

Regularne wojska polskie zachowują ścisłą neutralność.

Sosnowiec, 28 sierpnia. Jak nasz korespondent dowiaduje się, pograniczne oddziały regularnej armii polskiej otrzymały z Warszawy rozkaz zachowania ścisłej bezwzględnej neutralności wobec rozgrywających się wypadków na terenie Górnego Śląska.

Oddziały stosują się ściśle do tych wskazówek i rozkazu, to też nigdzie nie przekroczyły one granicy śląskiej ani też żadnej pomocy powstańcom górnośląskim nigdzie nie udzielają.

Rząd warszawski bowiem stoi na stanowisku traktatu pokojowego i unika lojalnie wszystkiego, coby dawało pozór do jednostronnego zerwania warunków traktatu wojowego.

Doniesienia i wrzaski prasy berlińskiej o rzekomej pomocy, dawanej powstańcom przez Hallerczyków, Francuzów i regularną armję, są bezczelnym kłamstwem.

Obawy niemieckie przed okupacją Śląska.

Nauen, 29 sierpnia (PAT). Radjo pozna. Z mrodatynych kół niemieckich donoszą, że stanowisko rządu jest niezmiennicze. Wbrew doniesieniom rozsyłanym do komisji Ententy na Górnym Śląsku o tym, jakoby Niemcy nie ciciaty stawić żadnych przeszkód w sprawie okupacji Górnego Śląska przez wojska ententy, rząd niemiecki nie zrezygnował z suwerennych praw do Górnego Śląska i zrezygnować nie myśli o'nośnie do przedwczesnej okupacji Górnego Śląska przez ententę.

Stanu wyjątkowego nie zniosą.

Berlin, 29 sierpnia, (PAT) Radjo pozna. Urzędowe rozporządzenia donoszą, że rozkaz, aby postępowano ogólnie przy zwalczaniu ruchu powstańczego na Górnym Śląsku i powstrzymano się od wykroczeń musiało być znowu powtórzone.

dopóki jednak nie nastanie zupełny spokój, nie będzie można znieść praw wyjątkowych.

Bezsilna wściekłość prasy niemieckiej.

Berlin, 29 sierpnia. (PAT). Radjo pozna. prasa niemiecka protestuje najenergiczniej przeciw rozpowszechnianym z Warszawy przez angielskich korespondentów wiadomościom, jakoby powstanie na Górnym Śląsku zostało spowodowane przez Niemców. Prasa niemiecka dowodzi, że zwalczanie powstania na Górnym Śląsku pokrzyżowało wszelkie plany polskie, dlatego też słychać dziś powszechnie nawoływanie do okupacji Górnego Śląska przez wojska ententy, aby po wycofaniu wojsk niemieckich mogli polacy przygotować nowe, powstanie. Powaga rządu niemieckiego w oczach ludności Górnego Śląska znacznie wzrasta a sympatje dla rządu polskiego osłabły.

Niemiecki komunikat o sprawach Śląska.

Mysłowice, 29 sierpnia (PAT). — Komiteta ententy przeprowadziła swe czynności w Gliwicach. Polskie kółta zapowiadają, że dotąd nie zaprzestaną swej pracy, dopóki Górny Śląsk nie będzie należał do Polski. Cała prasa polska stwierdza, że rząd polski nie odstąpi od swych praw do Górnego Śląska. W kopalni „Bóg z nami“ robotnicy zaprzestali pracy mimo ostrego zakazu władz niemieckich.

Prez. Paderewski stwierdził złamanie umowy przez Niemców.

Wiedeń, 28 sierpnia. Wedle doniesienia z Hagi, „Holend. Biuro prasowe“ podaje z Paryża, że wedle informacji, jakie tam nadeszły, położenie na Górnym Śląsku jest w dalszym ciągu poważne, a co do oceny jego szansały się fakt, podniesiony przez prez. min. Paderewskiego, który poczynił zastrzeżenia z powodu złamania przez Niemców umowy berlińskiej co do traktowania spraw politycznych między Niemcami a Polską w obszarach przypadających Polsce lub uznanych za sporne.

Mordowanie Polaków w Kijowie

Z urzędowego organu bolszewików kijowskich, „Izwestja“, Polska agencja telegraficzna podaje następujące okropne wieści.

W Kijowie rozstrzelano Pereswief Sołtana, prezesa polskiej komisji wykonawczej na Rusi pod zarzutem szpiegostwa na rzecz wojska polskiego, Stepkowskiego z powodu „znalezienia u niego legitymacji, stwierdzającej przynależ-

ność do wojska polskiego“, dr. Nowickiego za „akcję kontrrewolucyjną i sprzyjanie wojsku polskiemu“. Za to samo skazano na śmierć inżyniera Dąbrowskiego.

Z tego samego źródła widać, że skazano na śmierć przez rozstrzelanie czterech urzędników b. poselstwa polskiego w Kijowie.

Przybyli w ostatnich dniach z Ukra-

Dla właścicieli domów

Formularze dla podania cen mieszkań Urzędu walki z lichwą i do wywieszenia. Kontrakty najmu oraz kwitariusze poleca **Sklad Papieru i drukarnia A. J. Ostrowskiego, Piotrkowska 55.**

iny opowiadają, że władze bolszewickie przed dwoma tygodniami wydały rozkaz uwięzienia 6 tysięcy Polaków. Z tej liczby 600 zdołało zbiec. Część aresztowanych umieszczono w obozach koncentracyjnych w głębi Rosji, część w Darnicach, resztę odstawiono do więzienia w Kijowie.

Więzienie to jest tak przepelnione, że więźniowie tygodniami całami przebywają pod gołym niebem.

Wśród uwięzionych znajdują się rektor uniwersytetu polskiego w Kijowie dr. Janowski i przewodnicząca zrzeszenia polskiego w Kijowie Zofia Zukiewiczowa. Uwięziono także wszystkich księży obrządku rzymsko-katolickiego.

Kościół rzymsko-katolicki w Kijowie są zamknięte.

Obrady administracyjne w Warszawie.

Warszawa, 29 sierpnia. (PAT) — Wczoraj odbyło się posiedzenie rady ministrów pod przewodnictwem prezydenta ministrów Paderewskiego. Obrady, które trwały od godz. 6 wiecz. do 11 w nocy poświęcone były w całości sprawom administracyjnym. Rada ministrów uchwaliła utworzyć starostwa jako władze administracyjne pierwszej instancji. Zarządzenie to uprosi dotychczasową administrację i przyczyni się w znacznym stopniu do obniżenia wydatków, jakie dziś ponosi państwo na te cele.

„Vorwärts“ też chce dyktatury.

Berlin, 29-go sierpnia. (PAT). Radjo pozna. Parth zamieścił w „Vorwärts“ znamienny artykuł, w którym żąda zaprowadzenia w Niemczech „dyktatury środkowej“ celem zapewnienia państwu demokratycznego rozwoju.

Z lewej jak i z prawej strony zagraża demokratyzmowi niemieckiemu wielkie niebezpieczeństwo, w najbliższym bowiem czasie zagraża utworzenie w Niemczech dyktatury lewicowej lub prawicowej, dlatego też trzeba stworzyć jaknajrychlej „dyktaturę środkową“, chociaż by powstała ona w potoku krwi.

Musi być im przykro.

Berlin, 29 sierpnia (PAT) Radjo pozna. Pruski minister spraw zagranicznych zawiadomił wszystkie władze państwowe na prowincji, że uroczystość Sedanu nie należy obchodzić i nie należy w tym dniu wywieszać chorągwi, ani przystrajać domów.

Nowe komplikacje na Węgrzech.

Wiedeń, 28 sierpnia (tel. wt.). Z Budapesztu donoszą, że do tej chwili nie ujawniono, że po nadejściu noty koalicji z dnia 23 b. m. przeciw dalszemu postawianiu arcyks. Józefa w urzędzie prez. min. jego gabinetu Friedrich wysłał na ręce przedstawicieli koalicji następujące pismo:

Moi Panowie!
W odpowiedzi na notę z d. 23 b. m. pozwalam sobie donieść imieniem arcyksięcia Józefa i rządu madziarskiego, że zarówno p. gubernator jak i rząd ustępują i proszą misje koalicyjne o objęcie odnośnych agend.

Powyzsze pismo wywołało pewnego rodzaju zaniepokojenie w łonie rzeszonymi misjami, poczem poproszono Friedricha do telefonu i ziożono oświadczenie, iż koalicja nie zamierza mieszać się do spraw wewnętrznych Węgier, a jedynie wyjawia swe zapatrywanie, iż Węgry powinny otrzymać gabinet obejmujący wszystkie stronnictwa. Zarazem wezwano p. Friedricha do dalszego sprawowania władzy aż do chwili utworzenia nowego gabinetu.

Czy ten nowy gabinet istotnie powstał, do tej chwili niewiadomo w Krakowie, gdyż wczorajsze doniesienie P. A. T. jest zupełnie niejasne.

Węgierskich ptaszków gromadzą razem.

Wiedeń, 28 sierpnia, (PAT.) — WBK. donosi: Bela Kuhn i 2 internowanych z nim komisarzy byłego rządu bolszewickiego na Węgrzech zostali przewiezieni z Heidmühle do Karlssteinu w Weinerwaldzie. Zgromadzono tam już około 40 osób, a to dla ułatwienia dozoru.

Kandydatura Hindenburga na prezydenta Rzeszy.

Berlin, 29 sierpnia (PAT). Radio polskie. Niemiecka partia ludowa zamierza wysunąć kandydaturę Hindenburga na stanowisko prezydenta Rzeszy. Cała prasa niemiecka omawia fakt ten z wielką powściągliwością. Naogół przeważa zdanie, że sam Hindenburg propozycję tę odrzuci.

Wobec sprawiedliwości.

Haga, 28 sierpnia, (PAT). — Z Paryża donoszą: Przed sądem wojskowym w Nancy staną niebawem oficerowie, podoficerowie i szeregowcy niemieccy oskarżeni o terroryzm uprawiany w księstwie Luksemburg. Między oskarżonymi znajduje się też następca tronu bawarskiego ks. Ruprecht bez względu na to, że posiadał on rangę marszałka polnego. Na czele sądu stanie jeden z marszałków francuskich.

Zmiany w traktacie pokojowym.

Rotterdam, 29 sierpnia, (PAT.) — Radio pozn. „Der Tag“ donosi, że senat postanowił 9 głosami przeciw 8, że w warunkach pokojowych, o ile one odnoszą się do prowincji Szantung, słowo Japonja ma być zmienione na Chiny.

W ten sposób wszelkie prawa, jakie posiadaty Niemcy w Szantungu przechodzą nie na Japonję lecz na Chiny.

Wobec tego konferencja pokojowa będzie się musiała jeszcze raz zebrać, albo ewentualnie zatwierdzić tę sprawę w drodze dyplomatycznej.

Z bigosu węgierskiego.

Wiedeń, 29 sierpnia (PAT) — „Neue Freie Presse“ donosi, że hr. Csaky, bawący obecnie w Wiedniu odmówił przyjęcia teki ministra spraw zagranicznych w nowym gabinecie. Również nie przyjął teki rolnictwa minister Szabo. W klubie Lovassego odbyła się konferencja, w której wzi. udział Lovassy, Garany, Vassoni i Szabo. Postanowili oni wystąpić do ententy z zaprzeczeniem twierdzenia Friedricha, jakoby miał on za sobą większość narodu.

Budapeszt, 29 sierpnia (PAT). — Przed kilku dni mi przewodniczący wszystkich stronnictw odbyli konferencja z przedstawicielami ententy w sprawie nowej formy rządu. Postanowiono wybrać radę państwową, złożoną z przedstawicieli przemysłu, rolnictwa i robotników, która będzie sprawowała rządy aż do zwołania zgromadzenia narodowego.

Amerykanie zabierają niemiecką wyspę.

New York, 29 sierpnia, (PAT). Radio pozn. Prezydent Wilson oświadczył, że wyspa Yap należąca dawniej do Niemiec, staje się własnością Stanów Zjednoczonych przystąpiła dla okrętów.

Wojska polskie zdobyły Bobrujsk.

Warszawa, 29 sierpnia (PAT).

Front litewsko-białoruski.

Na odcinku wschodnim ataki naszej dzielnej piechoty skutecznie wspieranej przez oddziały ozolców po raz pierwszy uaytym w naszych operacjach doprowadzły pomimo kilku rzędów zasiek i silnych fortyfikacji do zdobycia d. 28 sierpnia miasta i twierdzy Bobrujska a nieprzyjaciół odrzucony na wschodni brzeg Berezyny, zniszczyłszy mosty na niej, ostrzeliwał ogniem artylerji miasto lecz zmuszony został do milczenia. Wzięliśmy 500 jeń-

ców, 2 działka, kilkanaście karabinów maszynowych.

Na odcinku Łuninca osiągnęły nasze oddziały po walkach linję Zydkowice-Preperów.

Zdobyte nasza na froncie litewsko-białoruskim od dnia 8 do 25 sierpnia 50 oficerów, 8700 żołnierzy, 16 dział, 96 karabinów maszynowych, 24 parowozy, 485 wagonów, 2 pociągi pancerne, 2 samochody pancerne i ogromna ilość karabinów ręcznych, amunicji artyleryjskiej i innych materjałów wojennych.

Front galicyjsko wołyński.

Spokój.

Wz. szefa sztabu generalnego pułk. Haller.

Czesi ubolewają nad stratą Cieszyna.

Ongi i dziś.

Warszawa, 28 sierpnia, (PAT.) — Wydział prasowy ministerstwa spraw zagranicznych w przegladzie głosów czeskich w sprawie Śląska Cieszyńskiego zauważył fakt następujący:

W roku 1917 w artykule „Le Cheh et la Pologne“ w numerze 12 z dnia 1-go grudnia pisma „La nation Chec“ nie kt inny jak tylko prezydent Masaryk pisał. Sprawy drugorzędne naprz. kwestja Śląska Cieszyńskiego nie może być przeszkodą do zgody z Polską. Jestem przeciwny temu, by w tym wypadku było zastosowane najściślejszą zasadą prawa samookreślenia narodów.

„Bije 12 godzina do walki“.

Morawska Ostrawa, 28 sierpnia (PAT) Prasa czeska przepowiada jest ostatecznymi nawoływaniem: „Bije 12 godzina do walki“. Rozczarowanie do ententy ogarnia Czechów ostrawskich. Na dzień dzisiejszy wieczorem zwołali czesi wielkie zgromadzenie protestacyjne w Morawskiej Ostrawie.

Wiadomości o Cieszyńskiem potwierdzają się.

Wiedeń, 29 sierpnia (PAT). „Neues Wiener Tageblatt“ donosi z Pragi: „Czeskie słowo“ potwierdza, że rząd praski otrzymał z Paryża wiadomość, iż Cieszyńskie jest dla Czech stracone.

Czesi biją na alarm.

Cieszyn, 28 sierpnia, (PAT.) — „Zemsky narodni vjbor pros Slesko“ w polskiej Ostrawie wysłał wczoraj do prezydenta ministrów Clemenceau telegram, w którym wskazuje na rzekomo niestychane wzburzenia ogarniające cały naród czeski. Na wiadomość o możliwości utraty ziemi Cieszyńskiej:

Czeski naród nie może pojąć, ażeby ententa mogła rozstrzygnąć sprawę cieszyńską na rzecz narodu, który przeciw entencie wystawił w czasie wojny legiony i słał zwycięstwa niemieckie. Narodni vjbor oświadcza, że sytuacja jest poważna i że naród czeski nigdy nie zrzeknie się ziemi, do której młoda czesko-słowacka republika ma prawa historyczne, a bez której ze względów gospodarczych żyć nie może.

Rozpoczęcie parcelacji ziemi

W celu zaspokojenia potrzeb ludności, która ziemi nie posiada wcale albo bardzo mało, a ma kwalifikacje do prowadzenia samodzielnego gospodarstwa rolnego ministerjum rolnictwa i dóbr państwowych przystąpiło do parcelacji niektórych majątków państwowych. Do rozparcelowania w przeciągu jesieni r. b. przeznaczone około 130 tysięcy morgów ziemi, której rozmieszczenie według działalności okręgowych komisji ziemskich przedstawia się następująco:

W okręgu kieleckim 12 majątków b. banku włościańskiego obszaru 5,306 morgów, 42 majątki donacyjne (msjorackie), przetrzeźni 18459 morgów, 168 przętów, 4 państwowe — 2559 morgów — ogółem 58 majątków przestrzeni 21384 morgi 168 przętów.

W okręgu łódzkiem b. banku włościańskiego 14 maj. 9863 morgi 185 przętów, 89 donacyjnych (19161 morgów 85 przętów) 5 państwowych (8494 morgi 150 pr.) — ogółem 58 maj. przestrzeni 32519 morgów 120 przętów.

W okręgu lubelskim b. banku włościańskiego (4104 morg. 194 pr.); 9 donacyjnych (5843 morgi), 2 państwowe (9 morgów) — ogółem 20 majątków przestrzeni 9456 morgów 194 pr.

W okręgu piotrkowskim: 8 b. banku włościańskiego (4804 morgi), 74 donacyjne (27066 morg 140 pr.), 3 państwowe (507 morg) — ogółem 85 maj. przestrzeni 32387 morg, 140 pr.

W okręgu plockim: 2 b. banku włościańskiego (620 morg), 9 donacyjnych (3118 morg), 1 państwowy (196 morg). Ogółem 12 majątków przestrzeni 8934 morgi.

W okręgu siedleckim: 15 b. banku włościańskiego (9515 morg. 242 pr.), 10 donacyjnych (6039 morg 190 pr.) — ogółem

25 majątków przestrzeni 15555 morgów 182 przęt.

W okręgu warszawskim: 8 majątków b. banku włościańskiego (5815 morg.), 18 donacyjnych (7391 morg. 150 prz.), 5 państwowych (2345 m. 150 pr.) — ogółem 31 majątków przestrzeni 15143 morgi.

Ogółem rozparcelowanych będzie: 39539 morgów 21 przętów gruntów b. banku włościańskiego, 81579 morg. 188 pr. — donacyjnych i 9223 morgów — państwowych.

Część tych gruntów znajduje się w parcelowych dzierżawach lub w posiadaniu drobnych gospodarzy, którzy oczywiście będą teraz mieli możność nabycia dzierżawionych działek ziemi. Obszar większych jednostek gospodarczych, przeznaczonych do parcelacji wynosi około 60 tysięcy morgów.

Podział pracy został ustalony w ten sposób, że Zarząd dóbr państwowych przedstawia wykaz majątków, które ze względów gospodarczych najbardziej nadają się do natychmiastowej parcelacji. Materjał do ostatecznego kwalifikowania majątków zostaje zebrany na miejscu przez przedstawicieli Komisji ziemskiej i Zarządu dóbr państwowych.

Dalsza praca likwidacji stosunku dotychczasowego użytkownika do państwa z uwzględnieniem możliwie najlepszej tymczasowej eksploatacji majątków, inicjatywa regulacji służebności oraz innych ciężarów hipotecznych należy do Zarządu Dóbr Państwowych, wykonanie zaś pomiarów pól, klasyfikacji i szacunku, kwalifikowanie nabywców i petrakcje z nimi należy do obowiązków Głównej Komisji Ziemskiej, która posilkuje się wytycznymi ustawy o reformie rolnej.

Dotychczas wykonano kwalifikacje majątków, a do 1 września r. b. muszą być wykonane roboty pomiarowe i klasyfikacyjne.

Echa zbrodni niemieckich.

Lyon, 28 sierpnia (PAT). — Celem upamiętnienia tragicznych wypadków, których widownią i ofiarą padło miasto Louvain w czasie najazdu niemieckiego w r. 1914, kiedy to rozstrzelano 200 osób cywilnych i spalono 2 tysiące domów, odbył się tam we wtorek wielki pochód z udziałem wojska, władz municypalnych instytucji. Pochód kroczył wśród ruin. — Większość domów bowiem nie została jeszcze odbudowana z powodu braku materjałów budowlanych.

Przewidywania francuskie.

Paryż, 29 sierpnia, (PAT). Radio pozn. Prasa francuska i angielska rozpisuje się szeroko o gwałtach niemieckich i o pastwieniu się nad ludnością polską na Górnym Śląsku. Większość pism wyraża zdanie, że nie należy sądzić, aby ludność polska była długi czas zupełnie obojętna na masakry niemieckie o kilkanaście kilometrów za granicą. Wojna Polski z Niemcami zdaje się być nieunikniona.

Czyżby co przewidywali nowego?

Waszyngton, 29 sierpnia (PAT). Radio pozn. Amerykański minister wojny oświadczył na zebraniu komisji wojskowej senatu, że sytuacja polityczna, ekonomiczna i narodowa całego świata wymaga utrzymania armji amerykańskiej na takiej stopie, aby mogła ona wystąpić natychmiast na wszelki wypadek. Również i środki transportowe powinny być utrzymane w stanie, który by pozwolił od razu przerzucić znaczne siły amerykańskie na plac boju.

Odbudowa uniwersytetu wileńskiego.

Warszawa, 29 sierpnia (PAT) — Odbudowa uniwersytetu wileńskiego odbudowy wszechnicy wileńskiej:

Do społeczeństwa polskiego Polacy! Jasną jest przyszłość nasza i pełen nadziei zjednoczony duch polski w całym narodzie. Nie utraciliśmy w stuletniej niewoli nic z naszego dziedzictwa po dziadach i pradziadach. Jeden po drugim rozwijają się do życia kwiaty naszej kultury. Nanowo rozpalają się święte ogniska nauki. Po blisko stuletniej przerwie wskrzeszony został uniwersytet wileński, prastara wszechnica Batorego. Skarbnica odwiecznych tradycji jkrwawych i najdroższych pamiątek piastunka umysłowych wielkich i genialnych, serc młodych i szlachetnych ojczyźnie zasłużonych.

Wielkimi imionami Mickiewicza, Słowackiego, Sniadeckiego, Lelewela i wielu wielu innych mężów czynu na polu nauki i pieśni znanych i drogich całej Polsce świeci pełna chwały przeszłość wszechnicy wileńskiej.

Niezatartemi zgłoskami w dziejach Polski porozbiorowej zapisał się ten uniwersytet. Nie umarły te wielkie tradycje te potężne hasła, te święte idee, które z niego w ciągu nie jednej chwili życia narodu naszego promieniowały nad całą Polską. Pod ich wpływem wszechmocnym i uszlachetniającym będą dziś rosły młode pokolenia na chwałę i pożytek ojczyźnie. Niech teraźniejszość i przyszłość nie ustąpią świetnej przeszłości.

Polacy! Wielkie to jest dzieło odbudowy wielkich też milionowych ofiar będzie wymagało. Wróg zrabował bogate zbiory naukowe wileńskie. Tylko wytyżona ofiarnością i pomoc całego społeczeństwa może podźwignąć z gruzów i poprowadzić uniwersytet do dawnej świetności i chwały. Rodacy składajcie ofiary w postaci książek, druków, rękopisów, wydawnictw artystycznych, zbiorów nauki i sztuki pięknej, choćby w pojedynczych okazach. Składajcie je na ofiarę ojczyźnie dla uniwersytetu wileńskiego.

Ofiary są przyjmowane:

1) W Wilnie, plac Napoleona, kancelaria uniwersytecka, 2) w Warszawie, Krakowskie Przedmieście, gmach uniwersytetu, archiwum oświaty publicznej na ręce dyrektora archiwum dra Bielińskiego dla uniwersytetu wileńskiego.

Do wiadomości ofiarodawców podajemy, że w uniwersytecie wileńskim obok wszystkich innych wydziałów będzie też zgodnie z tradycją uniwersytetu wileńskiego utworzony wydział sztuk pięknych.

Komitet warszawski odbudowy uniwersytetu wileńskiego:

Prezes profesor Alfred Parczewski, członkowie T. Cz. rektor uniwersytetu wileńskiego, prof. Józef Ziemiński, Ignacy Bialiński, dr. Józef Bieliński, profesor Ferdynand Ruszczyk, profesor Władysław Zawadzki, profesor Kazimierz Nolszewski, prof. Stanisław Władyczko.

Stolica w obronie Górnego Śląska.

Warszawa, 29 sierpnia (PAT) — Dzisiaj odbyły się masowe wiece, urządzone przez związek narodowy robotników, Komitet przyłączenia Górnego Śląska i P.P.S. na Placu teatralnym, saskim i pod pomnikiem Mickiewicza w sprawie Górnego Śląska.

Wszyscy mówcy m. i. prezes rady miejskiej Balinski i poseł Daszynski domagali się energicznie zbrojnej pomocy dla bohaterów powstanców, najstarszej dzielnicy polskiej, którzy po 5-cio wiekowym odłączeniu od macierzy z gotymi rękami uderzają na wroga i stwierdzają krwią przynależność swą do Polski.

Polska powinna przyjść z pomocą powstańcom, tego wymaga jej godność i honor i pokazać, że za powstańcami śląskimi stoją miliony ludu polskiego w walce z rządem pruskim i wielkimi kapitalistami górnośląskimi, którzy dzięki udanej intrydze w Wersalu liczą na to, że na Śląsku po urzeczywistnieniu wszelkich możliwych gwałtów przeprowadzą plebiscyt

grobow i trupów polskich na korzyść Prus.

Nastrój wśród wielotysięcznych tłumów, żądających bez przerwy zbrojnej interwencji był wysoka podniecony. Uchwalono następującą rezolucję:

Obywatele miasta Warszawy zgromadzeni w dniu dzisiejszym 29 sierpnia 1919 roku na Placu teatralnym i ulicach przyległych protestują przeciw zbrodniom popełnianym przez Niemców na ludności śląskiej i wzywają rząd polski do najenergiczniejszych kroków w celu zapobieżenia dalszym mordom i najszybszego przyłączenia prastarej dzielnicy polskiej do Rzeczypospolitej Polskiej a społeczeństwo całe wzywa do czynnego poparcia akcji wyzwolenia ludu polskiego na Śląsku.

Po odbytem wiecu udali się obryzmie pochody przed zamek do prezydium ministrów i przed Belweder do Naczelnika państwa. Dwie delegacje przedłożyły żądania stolicy.

Białoruś a Polska.

Minsk, 29 sierpnia (PAT). W dniu 18 sierpnia polska delegacja sejmowa przyjechała liczne delegacje wszystkich organizacji minkskich. Przedstawiciele wszystkich odłamów społeczeństwa minkskiego witali posłów sejmowych jak opiekunów, a o wojsku polskim mówili jak o zbawców. Delegacja sejmowa przyjechała delegacje komitetu wykonawczego, reprezentującego wszystkie instytucje i odzwierciedlającego wszystkie kierunki polityki polskiej z wyjątkiem PPS, której delegacja została przyjęta oddzielnie delegacje POW oraz połączone delegacje przedstawicieli wszystkich społecznych, kulturalnych i humanitarnych instytucji minkskich, delegacje białoruską, w której skład wchodził panowie Łosił, Rodziewicz, Łs. Cikota, Horbetko, Hołubek, Panko i Krepki Delegacja białoruski ów przemawiała w języku białoruskim i polskim. Powitała ona wojsko polskie, które uwolniło kraj od ukraińskiego najazdu, zaznaczając że żołnierza polskiego uważa jako brata, sojusznika i przyjaciela. Podkreśliła następnie dawną łączność Białorusi z Polską, która to łączność i dziś nie może wygasnąć. Za prawomocną organizację Białorusi delegacja nie przestaje jednak dotąd uważać rady białoruskiej Rzeczypospolitej, wyłonionej i pochodzącej z czasów zjazdu białoruskiego w Minsku w jesieni 1917 roku.

Mają czelność kłamać.

Berlin, 29 sierpnia (PAT) Rząd niemiecki wydał iskrową depeszę do całego świata, w której jaknajkategoryczniej zaprzecza wszelkim fałszywym wieściom pochodzącym ze źródeł wrogich Niemcom o sytuacji na Górnym Śląsku i okrucieństwach popełnianych przez władze i wojsko. Krew jest przelewana na Górnym Śląsku tylko przy odpiernaniu ataków powstanców i ich pomocników z obu stron Granicy. Rząd polski położyłby zasługę dla pokoju i dobra Górnego Śląska, gdyby ze swej strony wpłynął na uspokojenie opinii publicznej.

Walki na Górnym Śląsku.

Sosnowiec, 29 sierpnia (PAT) — Walki na Górnym Śląsku trwają w dalszym ciągu. odgłos strzałów ciągle dochodzi.

świadczył gotowość przygotowania pomieszczenia dla 500 uchodźców. Komitet posiada również zaofiarowania prywatnych osób na ponieszenie pojedynczych rodzin (p. B. Kuapski z lokatorami).

Dla szybszego porozumienia się i omówienia dalszej pracy z komitetem w Sosnowcu delegowany został dzisiaj do Sosnowca p. Stanisław Cianciarz, członek komitetu Wykonawczego.

Plenarne Zebranie Komitetu odbędzie się poniedziałek 1 września r. b. o godz. 8 wieczorem w sali Stowarzyszenia Handlowców Polskich, Piotrkowska 108, na które zaprasza się delegatów wszelkich instytucji, interesujących się sprawą Górnego Śląska.

W niedzielę popołudniu dnia 7 września r. b. odbędzie się w Helesławie zabawa ogrodowa wraz z loterą fantową. Komitet prosi o jaknajliczniejsze składanie

fantów i ofiar do biura Przejazd nr. 4 albo też osobom upoważnionym przez Komitet do zbierania fantów i ofiar.

Pani i panowie pragnący ofiarować współpracę w urządzeniu zabawy i zbieraniu fantów, proszą się o łaskawe zapewnienie się w biurze Komitetu ul. Przejazd nr. 4.

Pragnąc zadokumentować prawa nasze do Górnego Śląska i wyrazić braterskie uczucia dla walczącego ludu śląskiego, Komitet urządza wiec protestujący przeciw gwałtom pruskim. Wiec odbędzie się w nadchodzącą niedzielę 31 b. m. o godz. 12 w południe na placu gen. Dąbrowskiego (dawny Rynek Targowy). Komitet wywołą ludność miasta, wszystkie organizacje stowarzyszenia i cechy ze sztandarami i emblematami do wzięcia udziału w wiecu i pochodzie.

Kwesta pod hasłem „Ratujcie dzieci”

(—) W środę odbyło się posiedzenie Komitetu Organizacyjnego Kwesty pod hasłem „Ratujcie dzieci”. Na posiedzenie zaproszono bardzo liczne grono osób, lecz niestety zgłosiło się zaledwie kilkanaście. Dziwna zaiste obojętność, gdy idzie o tak ważną sprawę, jak udzielenie ratunku naszej biednej dziecinie. Musimy wszak pamiętać, że te dzieci, to przyszłość naszej Ojczyzny. Jeżeli dziś nie pomożemy i nie wykształcimy tych młodych pokoleń, to potem całe społeczeństwo cierpieć będzie. Wiemy, że bardzo wiele osób pracuje w różnych organizacjach społecznych i są często przepracowani, nie wzięmy jednak, że znajdują jeszcze trochę czasu dla udzielenia swej pomocy przy organizacji Kwesty na dzieci i chętnie zaoferują swą współpracę w różnych sekcjach organizowanych przy Komitecie.

Nowy plan miasta.

(c) Wydział techniczny przy Magistracie przystępuje do wydania nowego planu miasta. Zwrócono się do zakładów litograficznych o oferty.

Obuwie dla robotników.

(c) Wydział zaprowiantowania przy magistracie, pragnąc przyjść z pomocą robotnikom, pracującym przy robotach miejskich, zakupił partję obuwia, które wydawane bywa wyjątkowo potrzebującym robotnikom na tygodniowe spłaty po 15 marek.

Buty kalkulują się w cenie 120—180 marek. Dotychczas wydano już około 1,400 par. Niestety znaleźli się zaraz niegodziwcy, którzy — porzuciwszy roboty miejskie — za buty długów nie załatwili.

Ze Stowarzyszenia Techników.

(c) Zarząd Stowarzyszenia Techników polskich w Łodzi rozwinął wśród członków swych usilną agitację w celu rozwinięcia jaknajenergiczniejszej akcji niesienia pomocy dla cierpiącej od ucisku krzyżactwa ludności Górnego Śląska. Przyjmowane są wszelkie dary i ofiary.

Zebrań nauczycielskie.

(—) Zarząd Związku Polskiego Nauczycielstwa Szkół Powszechnych w Łodzi (Andrzeja 4) zwołuje w dniu 1 września r. b. o godzinie 5 po południu wszystkich swoich członków w celu omówienia stanowiska swego do akcji Górnoszląskich oraz o przyjęcie im z pomocą materialną. Pożądanym jest jaknajliczniejsze przytoczenie nauczycielstwa.

Ze Sportu.

W niedzielę, dn. 24 b. m. odbył się we Lwowie mecz piłki nożnej między tamtejszą drużyną Klubu Sportowego „Pogoń” i tutejszym Klubem Turystów, który się zakończył 5 : 0 na korzyść Lwowian. Zawodnicy poprosili o rewanż i takowy odbędzie się w Łodzi na boisku Helesława w dniu 28 września r. b.

Nadmieniamy, że będzie to jeden z najciekawszych meczów tego sezonu, ponieważ, jak nam donoszą, Klub Turystów nadaje wszelkie starania, aby na swoim boisku osiągnąć lepszy rezultat, niż we Lwowie.

Komunikaty.

Niniejszym mamy zaszczyt zakomunikować W. Panom, że w dniu dzisiejszym udzieliłemu prokurę długoletniemu współpracownikowi naszemu panu *Ferdynandowi Ruppertowi*, łączny podpis którego z jednym z członków Zarządu lub z jednym z dotychczasowych prokurentów naszego Towarzystwa będzie miał dla nas moc obowiązującą.

Z prośbą o łaskawe zwrócenie uwagi na niżej pomieszczony podpis pozostajemy z szacunkiem

Towarzystwo Akcyjne
Karol Steinert

Łódź, dn. 23 sierpnia 1919 r.

Konstantynów.

(—) W niedzielę, dnia 31-go sierpnia 1919 roku odbędzie się zabawa ogrodowa w miejscowym ogrodzie „Belweder” czysty dochód przeznaczony będzie na zakup narzędzi strażackich i umundurowania, które podczas działań wojennych zostały zniszczone i skradzione.

Wymarsz straży ogniowej z fabryki braci Schweikert do ogrodu o godzinie 2 po południu.

W razie niepogody zabawa odbędzie się w następną niedzielę.

Teatr, muzyka i sztuka.

Teatr Polski.

Występ Mary Mrozinskiej.

Dzisiaj Teatr daje dwa widowiska. Po pol. o godz. 4 po cenach najniższych dla młodzieży odegraną będzie 4 akt, sztuka Morstina „Szlakiem legionów”. Wieczorem zaś odbędzie się jedyny występ znakomitej artystki Mary Mrozinskiej, która ukaże się nam w doskonałej aktualnej satyrze Caillavet'a i Fleura'a p. t. „Król”.

Uroczą ta artystka, której kreacja niezapomniana pozostawia wrażenia roztoczy w roli Marty Bourdier cały zasób swego talentu, finezji i wdzięku, obudzając grą swoją audytorjum do wesołości.

Wieczór autorsko-deklamacyjny.

W czwartek dnia 4 września o godz. 8 i pół wiecz. w sali Koncertowej odbędzie się wieczór autorski z udziałem Edwarda Słonskiego, Winawera, Hertz'a oraz artystów Teatru Polskiego Korytkowiczów i Wojciecha Brydzynskiego.

Obwieszczenie.

Do ludności cywilnej Okręgu Generalnego Łódzkiego.

W myśl rozkazu M.S.W. № 491/IV z dnia 5 sierpnia 1919 r.

Wszelkie części amunicji artyleryjskiej i karabinowej, zapalniki, pierścienie miedziane i odłamki pocisków, tudzież wszelkie inne części amunicji i broni z powodu, iż stanowią własność zarządu wojskowego, mają być odnoszone przez miejscową ludność do odnosnych władz najbliższych, a więc: w gminach do Zarządów gminnych, lub do żandarmerji, po miastach powiatowych — do odnosnych Dowództw Wojskowych.

Przechowywanie i gromadzenie tych przedmiotów w domach prywatnych i wykonanie z nich przedmiotów zbytku, jak popielniczek, zapalniczek, przycisków, kalamarzy i t. p. jest stanowczo wzbronione i w razie ujawnienia będzie surowo karane na mocy dekretów o sekwestrze surowców, półfabrykatów i towarów z dnia 23. XI. 1918 r.

Za oddanie wyżej wymienionych przedmiotów naznacza się (Dz. R. W. nr. 75/2409 i nr. 74/2438) premję następującą:

- Łuski karabinowe i armatnie zapal. mosiężn. za 1 kg. mk. 2.—.
- Paski miedziane za 1 kg. mk. 3.—.
- Zapalniki aluminiowe za 1 kg. mk. 4.—.

Ceny te będą wypłacane oddającym dobrowolnie materiał w najbliższej komendzie powiatowej wojskowej.

Przedmioty wymienione niezgłoszone lub nagromadzone celem handlu ulegają konfiskacie, jako materiał będący własnością Mię. Spraw Wojskowych.

Uwaga: W razie znalezienia takich (nie eksplodowanych) pocisków armatnich i ręcznych granatów należy się zwracać do najbliższego Dowództwa wojskowego z prośbą o wystanie eksperta dla zainfowowania, czy znalezione pociski nadają się do przetransportowania. Pociski takie do orzeczenia eksperta winno być nie ruszane t. j. pozostawiane na miejscu ich znalezienia.

Szef Sztabu

(—) *Korytkowski*
Major szt. gen.

Za zgodność
szef Oddziału Artyleryjskiego

(—) *Mierkowski* ppłuk.

G I E Ł D A.

Warszawa, 29 sierpnia

Wart. kup. Ząd. Pości.

Ruble carskie a 500	105.00-104.25
Ruble dumskie a 1000	44.50-43.75
Korony	49.50-49.00-49.80
Franki	345.00-350.00
Dolary	28.00-25.00

Co słyhać nowego?

Dzisiaj w sobotę dnia 30 sierpnia 1919.

Asygnaty Polskiej Pożyczki Państwowej nabywać można (po potrąceniu procentu)

100 marek, koronowe, rublowe	za 99,15
500	za 493,76
1000	za 991,53
5000	za 4967,64
10000	za 9915,28

Z Komitetu pomocy dla Ślązaków.

— Tutejszy Komitet doradzaj pomocy dla Górnego Śląska otrzymał staraniem p. Naczelnika Zbrojka pomieszczenie w Łągowcach dla 800 dzieci, o czym wiadomościom natychmiast Komitet Górnośląski w Sosnowcu. Z pośrednictwem pracowników Elektryczni zarząd tejże o-

W sobotę dni 30 sierpnia r. b.
OTWARCIE MLECZARNI

„FRANCE”

na ul. Cegielskiej nr. 36.

Codziennie obiady, śniadania i kolacje
Obiady z 3 dań 4 marki
" " 4 " 3 m.
" " 4 " 3 m.

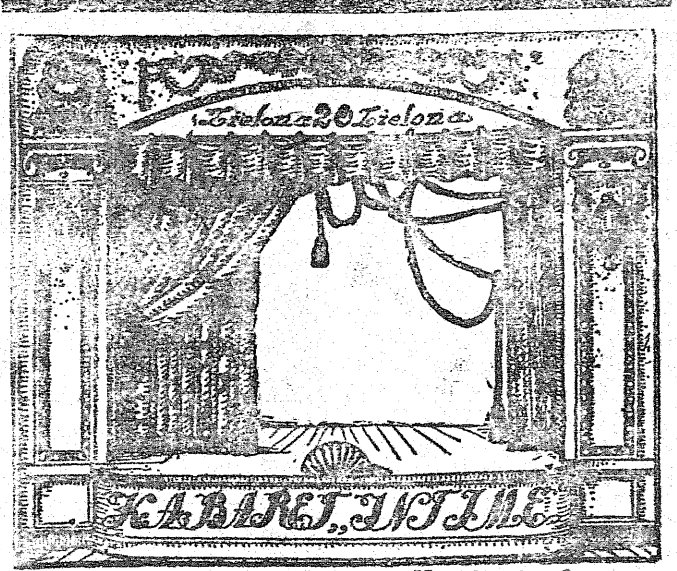
Kuchnia wzorowo prowadzona pod kierownictwem znanego kucharza

Z poważaniem
FELICJA LASKOWSKA

Zarząd
Kooperatywy Materiałów Budowlanych
Stowarzyszenia Właścicieli Nieruchomości m. Łodzi,
przy ul. Krótkiej nr. 4.
Upraszam W. Panów właścicieli domów z centralnym ogrzewaniem, dotychczas u nas niezarejestrowanych, o bezwzględne zgłoszenie w biurze naszego Stowarzyszenia swego zapotrzebowania koksu.
Prezes: (podpisał) **Gustaw Klukow.**
Dyrektor biura: (podpisał) **Artur Credo.**

Komitet niesienia pomocy dla Bezrobotnych
zawiadamia, że wypłata zapomóg zostaje odroczonej do czasu przyznania nowego na ten cel kredytu.
O dniu rozpoczęcia wypłat zaległych i bieżących nastąpi oddzielne zawiadomienia.
Delegat
Ministerstwa Pracy i Op. Społecznej.

Szkoła
Handlowa, Niedzielną i Wieczorną
Stowarzyszenia Kupców Polskich i Przemysłowców Chrześcijańskich ul. Długa 45.
zawiadamia, iż egzaminy wstępne rozpoczną się 2 września, lekcje 5 września.
Zapisy przyjmuje Kancelaria Szkoły codziennie od 7 do 8 wieczorem.

CABARET INTIME
Dyr. Art. MA. HUN.

Tydzień od soboty dn. 31 sierpnia do piątku dn. 5 września r. b.

Cześć dochołu na ŚLĄSK INTIME

20 ZIELONA 20.

Wanda Markowska kuplety
Jenny Multon tańce klasyczne
Hedy Eriksen piosenki angielskie
Herma Fleury tańce „cow boy”
Henia Łaczyńska

Zongler
Komik
Tresura
Spiew
Tanie

Ren Safretty tańce orientalne
Mery Latosińska Typy chłopskie
Lusia Kowalska piosenki
Nelly de Paris

La Muquett Francuska subretka

Założone w roku 1905
Kursy buchalteryjne
I. Mant'nbanda
w Łodzi, Przejazd 12.

Wykłady rozpoczną się 1 września r. b. o godzinie 7 wieczorem. Przedmioty następujące: buchalterja polska, podwójna i amerykańska, arytmetyka handlowa, korespondencja polska, rosyjska i niemiecka, prawo handlowe, ekonomia polityczna, stenografia polska i niemiecka, kalligrafja, pisanie na maszynie, języki: polski, rosyjski, francuski, niemiecki i angielski. Zapisy przyjmuje kancelaria codziennie od 10-11 i od 3-4.
Kierownik kursów **I. Mant'nbanda.**

Niezawodny środek przeciwko duszności, kaszlowi, kokluszom, katarom i zapaleniom oskrzeli
„Granulki Russyana”
(Granules sulphuris aurati benzoinati)
wyrobu **„Ap. KOWALSKI”** Warszawa
Cena pudełka Mk. 5— Sprzedaż w aptekach i składach aptecznych
Sposób użycia dajemy do każdego pudełka. 49—

Kazimierz Roszak
Łódź, Ezielna Nr. 1. Tel. 23-44.
Zakład Optyczno-Chirurgiczny z działami: fizycznym, chemicznym, elektro-technicznym ortopedycznym, fotograficznym.
Nadeszły oryginalne amerykańskie maszyny i ostrza
Gilette,
oraz mydła Johnson'sa.

Dyrekcja Towarzystwa Kredytowego m. Łodzi.
podaje niniejszym do wiadomości, że tabela listów zastawnych, wylosowanych do umorzenia w dniach 11, 12, 13 i 14 sierpnia 1919 roku, wyszła już z druku i jest do odebrania w Biurze Towarzystwa przy ul. Średniej nr. 19.
Wylosowane listy zastawne opłacane są już obecnie, bez potrącenia dyskonta.

Elektrownia Łódzka

zawiadamia odbiorców prądu zarówno na siłę jak i na światło, że o ile w ciągu dzisiejszego dnia (30. 8. 1919) nie nadejdzie węgla to z powodu kompletnego wyczerpania takiego, począwszy od niedzieli, t. j. dnia 31 b. m., zmuszony jest przerwać dostawę prądu elektrycznego.
Zarządca Państwowy Łódzkiego Oddziału Towarzystwa Elektr. Oświetlenia 1886 roku.

CHŁOPIEC

do roznoszenia gazet potrzebny zaraz
Wiadomość w Adm. „Straży Polskiej” Przejazd 8.

Dyrekcja Gimnazjum Filologicznego T-wa „OSWIATA”
w ŁODZI, Placowa Nr 13,
zawiadamia, że egzaminy wstępne rozpoczną się w dniu 1 września o godz. 12-iej w południe, zaś lekcje w dniu 5-tym września o godz. 10 rano.
Uczniowie byłego II-go Gimnazjum Filologicznego, pragnący uczęszczać do Gimnazjum T-wa „OSWIATA”, winni zapisać się w Kancelarii szkolnej przed dniem 25 sierpnia; w przeciwnym razie miejsca nie będą dla nich zarezerwowane.
Kancelaria otwarta codziennie, w dni powszednie od godziny 11-iej do 1-iej po południu.
Dyrektor: Wacław DAVISON.

Dr. Garliński
Przejazd 26
choroby czorne
przyjmuje od 11-1 i od 5-7

Dr. K. Brzozowski
powrócił
Piotrkowska 55.

Dr. H. Sadkowskiego
Choroby wewnętrzne
(specjalnie żołądka i kiszki)
Łódź, ul. Piotrkowska Nr 120
Od 9-11 r. i od 5-7 po poł.

Ogłoszenie.
Komornik przy Sądzie Okręgowym w m. Łodzi **K. Suzin**, zamieszkały w Łodzi, przy ul. Szkolnej nr. 14, na zasadzie art. 1050 Ust. Post. Cywilnego ogłasza, że dnia 1 września 1919 r. od godziny 10 rano będzie przeprowadzona licytacja publiczna mienia ruchomego, należącego do sukcesorów Fryderyka Neumana i składającego się z maszyny przedmiotowej na pokrycie długu, należnego firmie „G. Josephy” i ocenionego na sumę 14925 marek. Licytacja odbędzie się w Łodzi przy ul. Morskiej pod nr. 3.
Komornik **K. Suzin.**

Dr. Feliks Skusiewicz
ul. Andrzeja Nr 11.
Choroby skórne i weneryczne
Godziny przyjęć: od 9-11 i do 5-7 ino! p. p. Pania 11-12 rano

A. A. Obrączki służenie
złote od 48 marek para, gwarancja za złoto 56 próby, pierścionki, zegary, zegarki najtaniej Brzezińska 10 Jan Płacek.

A. A. Pierwszorządne
Biuro Nauczycielskie Foksy Sełowskiej, Przejazd 14 poleca: Nauczycieli do średnich zakładów naukowych i domów prywatnych; freblantów, ochronek, bonny z szyciem, krawcowe, gospodynie, ekspedjentki, kasjerki, bufetowe, pianistki, świadełwa chłobne

w sobotę 30-go i w niedzielę 31 sierpnia 1919.

Helenów WIELKI KONCERT

orkiestry rzyńkiej i dętej

kadry wojsk kolejowych pod dyrekcją p. A. BOŁOTNEGO. Początek o godz. 4-iej p. p. Wejście dla dorosłych mk. 1.50, żołnierze, uczniowie i dzieci 80 fen.

Hotel p. f. Manteuffla :: Pierwszorządna Polska Restauracja ::
wł. J. Petrykowski.
Codziennie **Trio Rychtera**

Wielki wybór potraw a la carte. Przedwojenną pierwszorzędną kuchnię po cenach obywatelskich.

Worki jutowe
z mocnego, drobnego materiału w cenie Mk. 2.35 za metr. przy zamówieniu całej sztuki ca 50 metr.

Postronki
konopniane z uszkami bardzo mocne 3.40 metr. długości, po Mk. 2.35 za sztukę. Oddaje się tak tania, dopóki wystarczy zapas.
Bracia SCHLIEPER,
Bydgoszcz.

Ogłoszenia drobne.
Akuszerka M. Dymala przyjmuje ul. Piotrkowska 223 m. 25.

Wydawca Wiktor Gajdański